

GYERGYÓI ÚJSÁG

A MAGYAR PÁRT PROGRAMMJA ALAPJÁN.

Előfizetési árak:

Egy évre 200; félévre 100; negyedévre 50 Lei

Hirdetések milliméter díjszabás szerint.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Felelősszerkesztő:

Dr. SÁNDORY MIHÁLY

Kiadó lapfajtájának:

PUSKÁS J. ISTVÁN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Regele Ferdinand-ut 33. sz. (Sándory-ház.)

Szerkesztőségi órák mindennap d. u. 2—3-ig.

Telefon: 14.

Székelymentés.

Megállapíthatjuk, hogy egy idő óta nagyon híresek lettünk. Semmiféle óriási eredményt nem értünk el, ami minket híressé tenné, hanem voltunk olyan szerencsések elkoldusodni, tönkremenni s a betevő falatot is kölcsönből megszerezni.

Abban az időben élünk, mikor az emberiség kilencvenkilenc százaléka hazugságból él. Ez vonatkozik úgy anyagi, mint erkölcsi értelemben, mivel mindenki többnek akar látszani, mint a mi. És az az érdekes, hogy az emberek akkor hazudnak, mikor a bizonytalan konjunkturának vége, mikor mindenünk egymás gyomrába lát.

Es mégis híresek lettünk, mert hiszen most mindenki csak velünk foglalkozik, a mi nyomorúságunkkal.

Hasábos cikkek jelennek meg tönkremenetelünkről, mindenkinek van egy-egy eszméje a mi megszabadításunkra, csupán csak az az érdekes, hogy a legtöbb mentőhöz — ninesen semmi közünk. Amíg jól ment dolgunk, senki sem zavart; most egyszerre esőstől ránk szakadt a mentők serege, és mikor mi azt kérjük, hogy mi amit

főztünk, meg is akarjuk enni, ők nem akarják engedni, mert hiszen ők minket „akarunk ellenére is boldogítani akarnak.”

Azt mondja a közmondás: „minden nyomornak vannak vámszedői.” Mondjuk meg őszintén, hogy a miénknek is van. És ez a vámszedés: a mi megmenteni akarásunk.

Azt mondják, hogy a székelynak két esze van. Ha még egy is lenne, nem menne kölcsönkérni észt ahhoz, akihez semmi köze nincs, hogy őt megmentse. Hát mikor két esze van!

Ha a székelységnek, különösen nekünk gyergyóiaknak, ez a nyomora tovább tart és annyi megmentőnk lesz, mint amennyi most van, akkor nyugodtan bérbe is adhatjuk a nyomorúságunkat: mi is jól járnánk vele, s megmentőink is, mert hiszen még a nyomorúságot is lehet aprópénzre váltani.

Mi csak azt mondhatjuk: hagyjanak békét nekünk, mi nem fogunk kérni senkitől sem kalácsot, sem tanácsot, amit főztünk, meg is esszük. Pont.

Cs. A.

Tanácsülés.

Gyergyószentmiklós város tanácsa f. hó 14-én délután ülést tartott. A hosszú tárgysorozatra való tekintettel 3 órára hívta meg a polgármester a tanácsosokat. A két öt perces szünettel megszakított tárgyalás teljes öt órát vett igénybe, mindvégig a tanácsosok élénk érdeklődése mellett. Az állandó választmány gondos munkáját tanúsítja, hogy a határozatokat a tanács egytől-egyig a választmány javaslatai alapján hozta. Részletes tudósításunkat alábbiakban adjuk:

Dr. Benke Antal polgármester üdvözlöi a megjelenteket és az ülést megnyitja.

A múlt gyűlés jegyzőkönyvét a tanács egy helytelen szakkifejezés helyesbítésével változtatlanul elfogadja.

Orel Dezső volt polgármester özvegyének özvegyiségének idejére 15695 lej nyugdíjat állapít meg.

Demeter Ferenc nyugdíj iránti kérését azon okból, mert nevezett a városnak esetről-esetre ideiglenes alkalmazottja volt és a nyugdíjalapra befizetést nem teljesített, elutasítja.

Éppúgy elutasítja Csörgő Ferenc volt hivataloszóla kérését három havi illetményeinek kifizetése iránt, mert ideiglenes hivataloszóla felmondási idő nem jár. Tekintettel azonban kérelmező betegségére, a tanács 2000 lej egy-szersmindenkori segélyt szavaz meg neki.

A közutak fenntartásának ellenőrzésével és a szükséges intézkedések végrehajtásával a tanács László Antal főmérnök, műszaki tanácsost, helyettesítésével Roppert Mihály városgazdát bizza meg.

Az 1929. évi közmunkaváltság árát kézipapszámnál 60 lejben, igásnapzámnál 200 lej-

ben állapítja meg. Id. Márton Lajos tanácsos felszólalásában nagyobb gondot kér fordítani a mezői utak karbantartására. Dr. Benke Antal polgármester megnyugtatta felszólalót, hogy ily irányú panaszokat mindig figyelembe vesz.

A Kórház- és Temető-utak szabályozására vonatkozó, a városi főmérnök által készített terveket a tanács elfogadja. A tervek szerint a Kórház-utca 14 méter, a Temető-utca 10,2 m. széles lesz.

Dániel Pálnak a Kisköz-utca szélesítéséhez szükséges terület átengedése tárgyában tett ajánlatát a tanács elfogadta. E szerint Dániel Pál lebontja a szabályozás útjában álló épületet és átenged a városnak 75,64 m² területet. A város fizet Dániel Pálnak 20000 lejt készpénzben és ad 200 m³ lábon álló épületfát. Ezzel a régen vajdó kérdés nyugvópontja jutott ez a Kisköz-utca annyi szükséges szabályozása keresztülvihető.

A szabályozást a tanács László Antal városi főmérnök bemutatott terve szerint elhatározza.

A kórházutcai városi telek értékesítését, miután az önálló teleknek nem alkalmas, elhatározza. A közig. törvény ilyen esetekben kényszeri megszavazást ír elő, ez okból e kérdés a legközelebbi ülés tárgysorozatában is szerepelni fog. Dr. Gaal Alajos tanácsos kéri, hogy az árverés idejéről a szomszédok, ezek között a Sportegylet is, melyet az eladás első sorban érdekel, értesítenek.

Fodoreanu Vasile, Csörgő Vencel, Maurer Dániel és Demeter Péter kérését, mely szerint a helypénzek 25%-ának részükre való kiutalását kéri, a tanács kereken elutasította. Az illetők a várostól rendes javadalmazást élveznek

és a helypénzszedés rendes teendőik közé tartozik. A 25%-nak szedése eddig is jogtalan cselekmény volt, mert bár a régi tanács ezt a megosztást elhatározta ugyan, de felsőbb jóváhagyást ez az intézkedés sohasem nyert. Egyik tanácsosnak azon észlelésére, hogy a 25% elvonása a helypénzszedéssel megbízottak buzgalmat nagyban lanyhitotta, úgy, hogy későn mennek ki a piacra, ami a bevétel csökkenését vonta maga után — a tanács elhatározta, hogy éber figyelemmel fogja a helypénzszedést kísérni és a mulasztókkal szemben kérlelhetetlen szigorral fog eljárni. Általános visszatetszést keltett különben a kérelmezők beadványának arrogans, tiszteletlen hangja is, mely méltán váltotta ki a tanács dorgáló határozatát.

A vármegyei tanács Csikszereda városnak egy motor-tűzfecskeendő beszerzésére nagyobb összeget adott avval a kötelezettséggel, hogy tűz esetén a környékbeli községeknek is segítségére siet. A városi tanács elhatározza, hogy kéréssel fordul a megyei tanácshoz egy hasonló motorfecskeendő beszerzésének segélye iránt, a csikszeredaihoz hasonló kötelezettség vállalása mellett.

A villanytelep két régi elektromos generátorának kijavításával megbízta tanács László Antal városi főmérnököt, aki ismerteti az e tárgyban beérkezett ajánlatokat és mint legolcsóbbat, az Energia kolozsvári cég ajánlatát elfogadásra ajánlja. E szerint a két generator üzemképes, kisebb javítása szállítással együtt 69 300 lejbe, általános, alapjában való javítása 94 500 lejbe kerülne. Hogy melyik javítási mód válik szükségessé, csak a generátorok leszerelése alkalmával állapítható meg. Ez okból a tanács a városi főmérnök belátására bizza a generátorok miként való javítását.

A nyomtatványok és írószerek beszerzésének kérdésében, miután az e célból hirdetett árlejtések több ízben sikertelenek voltak, a tanács úgy határozott, hogy a szükséges nyomtatványokat és írószereket a helyi piacon szerzi be.

A házi kitermelésre engedélyezett tiszaspataki 3000 és sárosputnai körülbelül 300—400 köbméter fának nyilvános átverés útján való értékesítését határozta el a tanács.

Nagyobb vitát váltott ki a tárgysorozat utolsó pontja, ifj. Márton Lajos és Madaras Balázs kérése a hiányzó tiszási fatömeg pótlása iránt. Az eladott terület kijelölésénél ugyanis hiba csuszott be, amennyiben a második, 12 hektár területnél annak csak fele, kb. 6 hektár lett a kiadásnál eljáró erdőgondnok által átadva, illetve kijelölve. Az állandó választmány javaslata szerint kiadandó kérelmezőknek a hiányzó 1230 darab fa, ezzel szemben dr. Dombi János tanácsos, áll. vál. biz. tag azt indítványozza, hogy kérelmezőknek adják át a tévedésből elvont vágterületet annál is inkább, mert kérelmezők a területen esetleg található többletet teljes értékében kifizetik, amennyiben pedig a hiányzó 1230 darabot ott nem kaphatnák meg, további igényt nem támasztanak. Miután a tanács nagyobb része a darabszám szerint való kielégítés mellett volt, az állandó választmány javaslata vált határozattá.

Tárgysorozat végén Puskás István tanácsos felhívja a tanács és polgármester figyelmét az örömdetesen fokozódó idegenforgalomra.

A Gyilkostó és természeti szépségekben páratlanul álló vidéke a kirándulók és turisták érdeklődését fokozottabb mértékben keltik fel. A város idegenforgalmának emelését különös érdekek itéli, éppen azért javasolja, hogy a tanács részéről tétessék meg minden intézkedés, hogy az ideérkező idegenek kellően tájékoztatva legyenek. Gondoskodják a tanács megfelelő jelző táblák elhelyezéséről és pedig sürgősen. Szükség szerint a nagyobb csoportban kirándulók

részére vezetőket adjon, a diákkirándulókat részesítse anyagi támogatásban és a közbirtokossággal karöltve, nyújtson lehetőséget a cserkész, turista kirándulóknak a menedékházban való szükség esetén elhelyezésére.

Anyagi szempontból is érdeke a városnak az idegenforgalom minél fokozottabb támogatása, mert az egyben jövedelmet is jelent a város lakosságának és ma még talán csak sejtethető lehetőségei vannak.

A Kath. Legényegylet tagavató ünnepe.

Vasárnap, jul. 15-én a Legényegylet tagjai közös szentgyónást és szentáldozást végeztek. Azt akarták ezzel megmutatni, hogy az ő egyesületbe tömörülésük komoly célok érdekében történt és szilárd alapokon áll.

A kilencórás szentmise után a tagok valamennyien az egyesületi helyiségbe gyűltek össze, ahol megjelentek Szabó György apát, Márton Áron egyleti igazgató és az iparos és kereskedő társadalom reprezentáns képviselői, hogy tanui legyenek annak a fogadalomnak,

amelyet az ifjak most voltak leteendő. Amikor mind együtt voltak, Szabó György apát pár szóban felhívta a figyelmüket annak a fontosságára, amit most tenni akarnak.

Az apát szavai után az ifjak szívvel lélekkel, saját érdekeiket felfogva, lelkesedéssel fogadták meg, hogy az egyletnek jó tagjai, a kath. egyháznak hű fiai s a kath. magyar társadalomnak mindig és minden körülmények között izig-vérig becsületes munkásai akarnak lenni.

Adja az Isten, hogy amit ígértek, meg tudják tartani, hogy így ők is hozzájáruljanak a társadalmi megújodáshoz.

Gyergyószentmiklós és az idegenforgalom.

Multkori számunkban említettük, hogy dr. Benke polgármester a városi tanács sportbizottságát összehívta, hogy a gyilkostói idegenforgalmat intézményesen megszervezzék.

Azóta összeült a teljes városi tanács is, melynek legutóbb tartott ülésén Puskás István vezérigazgató, városi tanácsos, megsürgette a gyilkostói jelzőtáblák kifüggesztését.

A városi tanácsnak, miután minden anyagi kérdésben a keze kötve van és az előirt formákat be kell tartania, nem állott módjában idáig az általa megrendelt izléses jelzőtáblákat felállítani, azért Puskás városi tanácsos indítványára elhatározta, hogy addig is, míg ezek a jelzőtáblák megérkeznek, ideiglenes táblákkal fogja ellátni a várost.

Ezzel a kérdéssel kapcsolatosan közöljük dr. Csiby Andor ügyvédnek a f. hó 12-iki sportbizottsági ülésen beadott határozati javaslatát azzal a céllal, hogy ahhoz mindenki megtehesse a maga észrevételét és ott, ahol esetleg hiányt vesz észre, azt észrevételeivel pótolja.

A városi tanács, amelynek — ismétljük — a legjobb szándéka van e kérdésnek alapos tanulmányozására és tőle telhetőleg a legerélyesebb akció megindítására — értesülésünk szerint a napokban újra összehívja a sportbizottságot, amelyen dr. Csiby Andor javaslata részletes tárgyalás alá kerül.

Ugy értesülünk, hogy a turisztikai program is már teljesen készen van az idegenforgalom intézményes fellendítésére.

Most az ideje, hogy — ha kissé már későn is — de a jövőre tekintettel, ennek a programnak előkészítését successive megkezdjük. A jövő esztendő már egy teljesen kialakult programnak a végrehajtására van szentelve.

Minden kezdet nehéz, így ennek a kérdésnek is az intézményes megoldása. Azonban erős akarattal és lelkesültséggel nincs az a nehéz probléma, amelyet megoldani ne lehetne.

Dr. Csiby Andor javaslatát különben az alábbiakban közöljük:

Határozati javaslat.

A városi tanács sportbizottsága egyhangulag kimondja, hogy városfejlesztés és a város lakossága részére új jövedelmi források megnyitása céljából szükségesnek és fontosnak tartja az idegenforgalom növelését és megszervezését. Ezért elhatározza, hogy:

1. A városi tanács kebelén belül megszervezi az idegenforgalmi ügyosztályt, melynek élére külön vezetőt állít.

Ezen ügyosztály véleményező testületét képezi a városi tanácsnak, azonban a hozzá szervezési szabályzatilag beutalt esetekben teljesen önállóan és függetlenül dolgozik, kivéve azon eseteket, melyek külön közigazgatási ténykedést igényelnek.

Az ügyosztály külön költségvetéssel dol-

gozik, melynek bevételei és kiadásairól önmaga gondoskodik. Költségvetését a városi tanács, illetve annak sportbizottsága hagyja jóvá.

2. A bizottság a város idegenforgalmának fejlesztését közérdekűnek jelenti ki, ennél fogva minden néven nevezendő magánérdek a közérdek előtt háttérbe kell, hogy szoruljon. Ez a közérdek és a helyi közbirtokosságnak, mint a gyilkostói turistaház tulajdonosának, eminens gazdasági érdeke parancsolja, hogy a közbirtokosság az idegenforgalmi ügyosztállyal karöltve dolgozzék és az ő speciális magánérdekét is alávesse a közérdeknek.

Ezért kéri az ügyosztály a közbirtokosságot, hogy turistaházának bérleti szerződését jóváhagyás végett a városi tanácsnak mindig terjessze be.

3. Kimondja a bizottság, hogy szükségesnek tartja egy kezelése vagy irányítása alatt álló járműközlekedés megszervezését, mely hivatalos volna egy a város lakosságának, mint az idegeneknek, a Gyilkostóhoz leendő hozzájutást olcsóvá és könnyebbé tenni.

Addig is, míg ez megtörténhetik, elhatározza a bizottság, hogy minden fajtájú közlekedési eszköznek a gyilkostói utja viteldíját maximálni fogja. Ez a maximálás csakis a kirándulók által igénybe vett fuvarokra vonatkozik, míg magánosok általi külön megállapodásokra nem.

4. A bizottság addig, míg az idegenforgalmi ügyosztály részére rendes pénzalapot létesíthet, önkéntes adományokat fog gyűjteni olyan egyénektől, akiknek az idegenforgalom anyagi előnyöket nyújt.

5. A bizottság kimondja, hogy megkeresi a városi bizottságot az iránt, hogy a vármegyei költségvetés feleslegéből évi bizonyos összegű segítyt szavazzon meg, erre az évre pedig gyorssegélyként egy bizonyos összeget.

6. Megkeresi a vármegyei műszaki felügyelőséget, hogy a Gyilkostóhoz vezető utat tartsa állandóan jó karban, azonkívül, hogy a jelenleg az általa elfoglalt régi csendőrségi épületet a hozzátartozó területtel együtt bocsássa vissza építkezési célokra a város részére.

7. Kimondja a bizottság, hogy az idegenforgalmi ügyosztálynak kötelességévé teszi egy, a Gyilkostó és környéke fejlesztésére szolgáló program kidolgozását, addig azonban, míg ez elkészül, elhatározza, hogy a létesítendő gyorssegélyalapról a város és a maroshévízi állomások épületeire, továbbá Borszék és Tusnád fürdők igazgatósági épületeire gyilkostói fényképből egy propaganda képesportot függeszt ki.

8. Elhatározza egy Gyilkostói Kalauz összeállítását, melyet a város fog kiadni magyar, román és német nyelven.

A Kalauz összeállításával a bizottság X. Y. urat bizza meg.

„Vajjon csirkefogó-e minden regáti?”

— teszi fel a kérdést Pamfil Seicaru és korholja az egymásután következő kormányokat, hogy a csatolt területekre nem a regátiak elitjét, hanem sokszor gyenge jellemű hivatalnokokat küldtek. — Hetek óta huzódik a Regát és Erdély vitája.

Nichifor Crainic volt kultuszállamtitkár, a Curentul főmunkatársa, hetekkel ezelőtt vezércikket írt, melyben azt állította, hogy a csatolt területek intellektuelltjei az egyesülés folytán kitűnő anyagi helyzetbe kerültek és közülük többen milliommossokká váltak. Ez a cikk hosszú és szenvedélyes vitára adott alkalmat, amelyben egyik oldalon a bukaresti szellem, a másik oldalon pedig a kolozsvári Patria című lap áll.

A Cuvantul vasárnapi számában hozzászól a polémiához Pamfil Seicaru, a lap főszerkesztője is, aki a román újságírók szindikátusának elnöke és a legkitűnőbb tollforgatója a bukaresti sajtónak. Cikkének címe: „Vajjon csirkefogó-e minden regáti?”, vezérgondolata pedig, hogy az egymásután következő kormányok elhanyagolták a csatolt tartományok erkölcsi színvonalának emelését, illetve megtartását. Válogatás nélkül küldték ide a tisztviselőket, akik aztán a hazafiasság örve alatt kisebb-nagyobb gazságokat követtek el. Az elszórt esetekből Erdély közönsége általánosított és belé rögződött az a felfogás, hogy mindenki, aki a Kárpátokon túlról jött, állását pártpolitikai érdekeknek köszönheti és egyetlen célja, hogy az új területeken meggazdagodjon. Ez nagy hiba volt, — mondja Pamfil — mert végeredményében a regátiak jött tisztviselők tulnyomó többsége tisztességesen töltötte be állását és nem lehet általánosan állítani, hogy minden regáti csirkefogó.

A Patria, amely bámulatos szívóssággal és bátorsággal foglalkozott ezzel a kérdéssel, Pamfil Seicaru cikkére is választ ad.

— „Mi nem azt állítottuk, — írja dr. Pavel a Patriában — hogy a regatean szó az erdélyiek felfogása szerint azonos a csirkefogó megjelöléssel és azt sem, hogy mi erdélyiek az erkölcsösség magaslatán állunk. Meg vagyunk győződve arról, hogy az Erdélybe jött regateanok többsége lelkesen dolgozik velünk együtt, hogy az államot konszolidáljuk. Minket csak az bánt, hogy az erdélyi hivatalnokokat polyvemberekkel cserélték ki, akiknek semmi képzettségük nincsen, korruptak és erkölcstelenek és akik az új helyzetben óriási vagyonokra tettek szert az állam és a magánosok kárára. Az ország közigazgatását hallatlanul kompromittálták. Mi itten — írja a Patria — a kisebbségi népek tengerei között élünk és az államnak nagy érdeke lett volna, hogy a közigazgatás kifogástalanul működjék. Nem kellett ideküldeni alhivatalnokokat, akiknek egyedüli érdemük, hogy kitűnően forgatták a választási fűtykösöket. Ha már kicserélték az erdélyieket a hivatalokban, ám legyen, de mi azt szerettük volna, hogy a hivatalok élére olyan személyek kerüljenek, akik az erkölcsösség legmagasabb fokán állnak és nem olyanok, akik kezüket folyton koldulásra és vesztegetésre nyújtják ki. Azt szerettük volna, hogy a közigazgatási hivatalokba ne négy elemi és négy gimnáziumi végzettséggel rendelkező férfiak és volt törzsrmesterek kerüljenek olyan helyekre, ahol előbb jó nevelésű és képzett emberek voltak. Erdélyben a hivatalnokok kinevezését nem az erkölcsi és intellektuális kritériumok alapján végezték, hanem csak a választási „erényeket” vették tekintetbe. Szomorúan állapítjuk meg, hogy az erdélyiek a régi királyságot ezek után a „románosítók” után ismerték meg, akikkel tíz év óta mindenütt, még a falusi adóhivataloknál is találkozzunk. Az igazi regáti intellektuelek, egyetemi tanárok, teljes értékű bírák, akikre büszkék vagyunk, méhkasukba vonulnak vissza és szívósan dolgoznak a román állam presztizsének emelése érdekében. Sajnos, az ilyenek nagyon kevesen vannak. A mi elkeseredésünk azok ellen irányul, akik nem ebbe a kategóriába tartoznak és akiknek Erdélybe való kinevezése ellen senki sem tiltakozott az okiráltság-

ból és ma sem látunk senkit, aki mellénk állana tisztogató szándékunk végrehajtásához. És mégis Erdélyt rehabilitálni kell.

A vita, amelynek egyelőre utolsó fázisát a Patria fentidézett cikke jelzi, már hetek óta tart és több újságkolumnát felemésztett. Az első cikkek szenvedélyességét későbbben a nyugodt, de bátor érvelés váltotta föl. Ez a tónusváltás arra enged következtetni, hogy a kérdés-sel Bukarestben is komolyan sine ira et studio kezdenek foglalkozni. És ez bizonyos reménységekre ad okot.

„E—k.”

Megkezdődnek a ditrói telekkönyvi átalakítási munkálatok.

Lapunk hasábjain többször megemlékeztünk arról, milyen irózatossá várták a Ditró községeket az a körülmény, hogy a tagosítás befejezte után a telekkönyvi átalakítási munkálatok még a mai napig sincsenek befejezve.

A Ditró községi birtokállapotok az idő haladtával nemhogy rendeződnének, hanem még jobban bonyolódnak, mivel igen sokszor az egyes tulajdonosok tesznek igazságszolgáltatást vélt igazuk felett; osztóznak, mérnek, erőszakoskodnak, míg egyszer csak arra ébred a község lakossága, hogy kár volt minden garas, amit erre az ugynevezett „tisztázásra” fordított, mivel semmi törvényes alap erre nem volt, s ami költséget erre fordított, az csak az ablakon kidobott pénz volt.

Ezelőtt mintegy két hónappal jött meg a bíróságokhoz az igazságügyminiszter rendelete, mely szerint mindenütt, ahol a tagosítás vagy átalakítási munkálatok befejezést nem nyertek, két éven belül befejezést kell, hogy nyerjenek.

Most tehát már Ditró község is az előtt a helyzet előtt áll, hogy az ügyet erélyesen kezébe véve, ezt a kérdést egyszer már végrehalára a lakosság érdeke szerint megoldja.

Egyedül Ditró község az, amely birtokállapotával így küzd. Mindnyáján, kik e kérdés horderejét ismerjük, őszintén óhajtjuk, hogy e kérdés megnyugvásra elintéződjék.

Mi, mint a közügynek szószólója, élénk figyelemmel fogjuk kísélni az ügy előrehaladását, azok előrehaladásán szívünkben örvendünk, de ép oly fájdalommal töltene el annak a feltevése is, hogy akadna valaki, ki nemhogy ez ügyet akadályozná, hanem még csak késleltetné is.

Különben Ditró község vezetősége megígérte, hogy az ügy minden egyes fejleményéről minket, s így a nagy nyilvánosságot is, értesíteni fog.

A csiki kántorok IV. hangversenye

Karcsfalván volt megtartva nagyszámu közönség előtt. Dacára annak, hogy a beígért szereplők közül vagy négyen nem jelentek meg (Gyergyóból is csak kettő volt ott, egy elmaradt), a műsor 13 számmal mégis teljes volt és aránylag elég rövid idő alatt végbement minden.

Már a beindítása is tanulságos volt, midőn a kántorok énekkara egy fél óra alatt két darabot tanult be (egyiket prima vista). Különösen az volt bámulatos, hogy a kántorhangokat milyen gyönyörűen pianissimózták le a vezető karnagy. Egész fegyelmezett, modern férfikar hatását tette a hallgatókra e rögtönzött próba.

Főnt a jó orgona mellett szebbnél szebb orgonadarab előadása tartotta ébren a zsufolt közönség melegtől elernyedett figyelmét.

A bíráló-bizottság a kántorok egyenes kérdésére most már külön-külön is megbírálta a számokat, mely kritikákat nyugodt megelégedéssel fogadta minden szereplő.

Általános felfogás az, hogy a hangversenyző kántorok tanulatnak, haladnak az orgona kezelésében, az összjátékozásban, a kar és szóló-ének tekintetében. Szerencse, hogy a hangversenyzők most is olyan zsűri tagokra találtak, kiknek vezetése mellett a cél elérése mindinkább biztosítva lesz.

Egyébként e 4 hangversenyből is eléggé

kivilágolt a fejlődés, a kitűzött célok megvalósulása, a koncertek haszna és eredménye, melyről a jövő értekezleten egyik felesiki kántor referálni is fog. Az is öröndetes a dologban, hogy a kántorok orgona-hangversenyének szükségességét, fontosságát és eredményeit már azok is nyíltan elismerik, akik eddig mosolyogtak rajta, vagy ellene beszéltek. A kántoraink közönyösségének jege is kezd megtörni; lassan bár, de megmozdulnak, vagy legalább beigérik a szereplést...

Az V. hangverseny Menaságon lesz, melyre már félévvel azelőtt megküldik a kótákat, kiválasztják a darabokat.

Az értekezletet sorsolás zárta le: Rancz Béla (volt tanító) óras ajándékát Sárossy Béla madéfalvi kántor nyerte el. A jövő versenyre több tárgyat ajánlottak föl; hogy minden szereplő a zenei élményen kívül egy kedves emléktárggyal is emlékezzék szívesen vissza az öntudatosan fejlődő kis csapat munkájára, mely nemes elhatározással és kitartásával példát adott más vármegyék kántorainak is.

Gyergyói Bálint.

Veress Sándor várm. főorvos. †

Ujra egy súlyos veszteség érte Csikvármegye kisebbségi sorsra jutott, megtépasszott vergődő magyarságát. A köteleességtudás egy mintaképe, a komoly dolgozó, családjáért és a társadalomért fáradságot nem ismerő munkát kifejtő példa, Veress Sándor dőlt ki sorainkból. Hosszu éven át kifejtett hivatali tevékenysége alatt embertársai legmesszebbmenő elismerését érdemelte ki. Tudása, nagy intelligenciája, szeretetreméltó, mindig előékeny modora, embertársai és a társadalom megbecsülését és elismerését vívta ki.

1860-ban született Kétegyháza. Tanulmányait a budapesti és kolozsvári egyetemeken folytatta és már egészen fiatalon elismert orvos. Mint honvédezdorvos teljesített több ideig szolgálatot, 31 éven át mint tiszti főorvos — a gyergyói járás főorvosa, vármegyei tiszti főorvos, betegsegélyző pénztári orvos stb. — fejtett ki működést. Ez év márciusában vonult vissza főorvosi állásából.

Temetésén, mely 18-án volt Csikszerezében, a társadalom minden rétege képviselve volt. A hatóságok és hivatalok testületileg jelentek meg és a koszorúk tömege borította koporsóját.

A gyászszertartás után dr. Hirsch Hugó mondott meghatározó, magas színvonalu búcsúbeszédet az orvosi kar nevében, méltatva Veress Sándor évtizedes komoly munkásságát.

Cserkész táborozás.

Legutolsó lapszámunkban rövid hír keretében tettünk említést, hogy több hetes táborozásra városunkba érkezett mintegy 250 főből álló cserkész csapat. A cserkészek Erdély különböző városainak diákcserekezeiből tevődnek össze. Részt vesznek a táborban Arad, Temesvár, Kolozsvár, Brassó, Marosvásárhely és a többi nagyobb városok. A Gyilkostóhoz vezető regényesen szép völgyben vertek tábor a Békényparton. A csendes völgy most zajos élet képét mutatja. Egész sátor-táborba vannak elhelyezve a táborozás résztvevői, teljes katonás rend, fegyelm uralkodik. Naponta gyakorlatokat, kirándulásokat rendeznek s a lelket és testet nevelő nemes sport szemmel látható jó hatást vált ki a serdülő ifjúságból.

Sokan keresik fel a táborozó cserkészeket városunkból és az ott megfordulók avval az érzéssel távoznak, hogy az egyik legnemesebb és legszebb nevelő akció, melyet az államnak is most már kötelessége a legmesszebbmenően támogatni és érette áldozni, hogy egészséges, jellemerős ifjúságot neveljen.

A legnagyobb elismerés és hála hangján kell megemlékeznünk azokról a derék vezetőről, akik szeretettel, odaadással a nap minden óráját az ifjúságnak szentelik. Dr. Schwarz Miksa főparancsnok, aki már több táborozást vezetett és a külföldi fejlett cserkészetnek is alapos ismerője, kalauzolt a táborban, szíves vendégszeretettel és lekötőelőző előzékenységgel fogadott.

Dr. Engelberg és dr. Ding cserkészparancsnokok vesznek még részt a vezetőségben.

Sajnálatlalt kellett hallanunk, hogy a kolozsvári piarista gimnázium cserkészcsapatának, amelyik most Csesztvén táborozik, ide tervezett kirándulása elmaradt.

* * *

Kedden este gyűltek először össze tábor-tűz mellé. A műsort a temesvári Trumpeldor csapat szolgáltatta, mely mindvégig változatos és nívós volt. A tábor-tűz Schwarzbach táborparancsnok nyitotta meg beszédével, amelyben hálás köszönetét fejezte ki Gyergyó vendéglátó közönségének, mely szíves jóindulatának minden jelével fogadta a cserkészeket és támogatja a táborparancsnokságot. Utána a csapatok üdvözlötték a tábor. A műsort énekek, szavalatok és vidám jelenetek tarkították. Ezek után a temesváriak parancsnoka, Bing Árpád tartott beszédet, majd Balázs Vilmos köszöntötte a cserkészeket. Szerdán a tábor kirándulást rendezett a békási szorosokon. A természetszerető cserkészek nem tudtak betelni vidékünk szépségeivel. Naplóikba és fényképeken örökítették meg a csodás impresziókat, amelyek Erdély és Bánát minden sarkából még sok látogatót fognak idehozni.

A táborozás legkiemelkedőbb pontja lesz f. hó 28-án a Laurentziben megtartandó táncestély, amelynek műsorát a cserkészcsapatok legjava fogja szolgálni.

Szép idő esetén minden este tábor-tűz van, amelyen szívesen látják a szentmiklósi, valamint vidékének közönségét.

HIREK.

— Dr. Szoboszlai László kamarai képviselő a tegnap egy napos tartózkodásra városunkba érkezett.

— Kath. diákok kongresszusa Marosvásárhelyen. A háboru előtt széthintett szabadelvű eszméknek szomorú következményei és az ezekre épített társadalmi berendezkedések csődjé az ifjúságból mindenütt erős visszahatásképpen más irányu tájékozódást váltott ki. Világszerte nagy mozgalom indult meg az eszmélő ifjúság köréből, mely a közelmúlt keserű tapasztalatain okulva, sürgeti a keresztény világnézethez való teljes visszatérést és a jobb jövő alapjait ezen akarja kikezdeni és tovább építeni. Ez a gondolat hozta össze az idén az erdélyi kath. diákok és egyetemi hallgatók II. kongresszusát Marosvásárhelyre, melyen a szentmiklósi diákok közül is többen résztvettek.

A négy napig tartó összejövetelen a kijelölt témákról világi és egyházi s az ifjúság küldöttei tartottak előadásokat. Mindenik pontot a fiúk megvitatták és a megvalósítandó kérdéseket, követendő irányelveket a gyűlés határozati javaslatba foglalja.

A bezáró diszgyűlés július 22-én, vasárnap délelőtt lesz. Elnök Majláth püspök ur. Az ünnepi beszédet Gyárfás Elemér szenátor mondja.

Utána diszbed szónoki tósztrögtönző versennel.

— Puskás István erdőtanácsos, betegsége gyógykezelésére a napokban utazott Kolozsvárra, ahol előreláthatólag több napig kell tartózkodnia. Teljesen téves és nem minden szándékosságot nélkülöző tehát az a beállítás, mintha Puskás erdőtanácsos bármely okból szándékosan maradt volna távol Borszék közbirtokosságának legutóbb Szárhegyen megtartott közgyűléséről.

— Halálozás. Keresztes Antal ditrói kereskedő f. hó 19-én hosszú, súlyos betegség után 26 éves korában elhunyt.

— A kamara nyári rendkívüli ülészaka. A napilapok közlése nyomán tudjuk, hogy a stabilizációs törvényjavaslattal kapcsolatosan 23-án, hétfőn rendkívüli ülésre hívták össze a kamarát. Dr. László Dezső, vármegyénk képviselője, 22-én (vasárnap) fog a fővárosba utazni, hogy a kamara ülésein résztvegyen.

— Iparkamarai ülés. A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara folyó hó 28-án tartja ülését a kamara tanácstermében. Tárgysorozatán több fontos kérdés szerepel. Így az adótörvény módosítása is.

— A kolozsvári magyar cserkészek egyik kisebb csapata Puskás parancsnok vezetésével szombaton délután érkezik városunkba. A cserkészei táborozás után résztvettek a marosvásárhelyi fiukongresszus egy részén és Szováta—Parajdon keresztül jönnek a Gyilkostó megtekintésére. Vasárnap délután 5—7 óra között pedig a város közönségének a sporttelepen bemutatják a tábori élet egyes jeleneit. Esős idő esetében ugyanebben az időben a Laurentzi nagytermében a kolozsvári közönség előtt előadott kedves számokkal szerepelnek.

— Halottrablás. A görög mitológia misztikus korából ismeretes, hogy a halott szájába obuluszt tettek. Hadd tudja megfizetni Charonnak a Léthe vizén való átszállítási díjat a más-világra!

Talán még ez időkre vezethető vissza a cigányoknál ma is divó szokás, hogy a halott koporsójába pénzt tesznek: ellátják utiköltséggel a tulvilági utra.

Igy jártak el Rostás Jankó jómodu cigány hozzátartozói is. Folyó hó 5-én temették el az öreg Rostást Tekerőpatakon s vagy 200 lejnyi készpénzt hagytak a koporsóban.

A temetés után mindjárt suttogás indult meg a faluban, hogy ennyi meg ennyi pénzt helyeztek a koporsóba. Amint ilyenkor már lenni szokott, nemsokára már több mint 2000 lejről tudtak a beavatottak.

Talán e kőszá hir hatása alatt vetemedett el valaki arra, hogy valamelyik éjjel a sirt felbontotta, a pénzt és a szemfedelel elrabolta.

A galád merényletet folyó hó 15-én Fodor Sándorné fedezte fel, aki a halottszagra lett figyelmes.

A hatóság erélyes nyomozást vezetett be a tettes kézrekerítésére.

Reméljük, hogy ez rövidesen sikerül is s a minden emberi mivoltából kivetkőzött rablóra érdeme szerint fog lesújtani az igazságszolgáltatás.

— Felakasztotta magát. Mintegy négy hét előtt eltűnt hazulról Lukács Ferenc csomafalvi gazda. Hozzátartozói hasztalanul keresték, míg a napokban véletlenül akadtak rá már oszlásnak indult felakasztott hullájára. Tettének oka ismeretlen.

— Kigyómarás. Folyó hó 18-án Kari Balázné a Romfeld-tanya felőli ösvényen igyekezett Gyergyószentmiklósról. A mezitláb haladó asszonyt menésközben kigyó harapta meg. A megmart asszonyt beszállították a helybeli kórházba. Állapota nem veszélyes.

* Eladók használt, de jókarban levő butorok. Megtekinthetők az örmény plebánián.

* A „Maros” tárgu-mureși ujságból vettük a következő hirt: Targu-Muresen kifizette az „America” Biztosító Társaság Vezérügynöksége Hobay Péter gyergyószentmiklósi születésű fodrászmesternek, kinek édesanyja az 1695. számú kötvénnyel volt biztosítva s aki a múlt héten Gyergyószentmiklóson meghalt, a biztosítási feltételek szerint a biztosítási összeg 10%-át, azaz 10.000 lejt előlegképpen.

Hobay Péter a pénzt több tanu jelenlétében vette fel s azért teljes köszönetet mondott.

Az „America” Biztosító Társaságnak Gyergyószentmiklóson, Fogarassy-u. 19. alatt van főügynöksége, ahol előnyös feltételekkel lehet biztosítást kötni.

Marosvásárhelyi Szanatórium Részvénytársaság

felvesz:

sebészeti, nőgyógyászati, szülészeti, bel- és idegyógyászati, bőrgyógyász, urológiai, fül, orr, gége, szemészeti és gyermekgyógyászati betegeket. Röntgen, Quarz, Diathermia és egyéb fizioterapiái kezeléseket.

Napi ápolási díj

ellátással elsőosztályon 300 lei, másodosztályon 200 lei. 2—1

SPORT.

A világbajnok francia csapat felett fényes győzelmet arattak a magyarok. A magyar vízpoló csapat Párisban 6:3 arányú szép győzelmet aratott az 1924. évi világbajnok francia csapat felett s így az idei olimpiász legjogosabb favoritja lett.

A francia uszósövetség a győztes magyar csapat tiszteletére fényes bankettet adott, ahol sok közéleti kitűnőség jelenlétében melegen ünnepelték a győztes magyar fiukat.

Budapest. Magyarország atlétika bajnokságai több új országos rekordot hoztak. Legkiválóbb eredményt mégis Barsi érte el, aki a 400 méteren 48:8 mp. gyönyörű idővel győzött. Szepes Béla 62 méter 48 cm. gerelydobásával ugyancsak országos rekordot állított fel.

A Davis Cup európai döntőjét Olaszország nyerte Csehszlovákiával szemben 3:2 arányban.

Tennisverseny Kézdivásárhelyen. Kézdivásárhely és Csikszereda tennisezői a Lupuserlegért mérték össze erejüket múlt vasárnap. Végeredmény 6:5 Vásárhely javára.

Különösen Csikszereda női játékosai produkáltak igen figyelemre méltót: úgy a női egyest, mint a női párost ők nyerték. A vásárhelyiek közül viszont a férfiak bizonyultak jobbaknak. Tekintve, hogy a dr. Benke-serleg mérkőzések során rövidesen úgy a szeredai, mint a vásárhelyi tennisezők ellen sorompóba kell állnunk, az eddiginél sokkal intenzívebb trainingre lesz szükség — s ez áll elsősorban a nőjátékosokra — ha az értékes serleget már első alkalommal nem akarjuk másoknak átengedni.

Transsylvania

bank rt. ditrói fiókja ügyfelem érdekében szabad kézből eladok egy darab mozivetítőgépet, egy darab Broser BROVN Wien márkájú Dynamót, egy darab Zimmeringer HP. 8. benzinmotort együttesen, avagy külön-külön. Érdeklődők az eladni szándékolt tárgyakat előzetes értesítéssel bármely hétköznap délután megtekinthetik Remete községben.

Dr. Plutz ügyvéd Ditrău.
Telefon 3.

Pályázati hirdetés.

A ditrói rk. egyházközség, mint iskolafenntartó, ezennel pályázatot hirdet egy középiskolai román-francia tanári állásra. Pályázhatnak elsősorban férfiak.

Fizetés a középiskolai tanerők részére megállapított rendelvek szerint.

Pályázatok f. év július 31-ig az erdélyi püspökhöz címezve, a ditrói egyháztanácsához nyújtandók be.

3—2 Egyháztanács.

„America” Első Biztosító Társaság Turda

esikmegyei

Főügynöksége

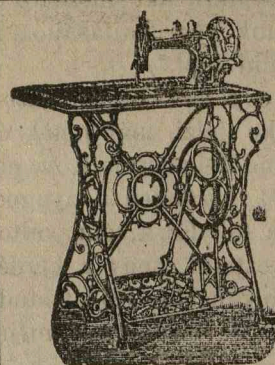
Gheorgheni

Fogarassy-u. 19. sz.

A legelőnyösebb feltételekkel kötünk kölcsönöségi alapon haláleset biztosítást.

Biztosítható bárki 18—85 éves korig orvosi vizsgálat nélkül.

Saját érdekében cselekszik, ha biztosítja idős hozzátartozóját vagy idegent is, **késedelem nélkül**, hogy biztosított felének halálakor **megkaphassa** a biztosított **100.000—500.000 lej készpénzt**. Ügynökség minden községben, forduljon bizalommal oda vagy az „America” Főügynökséghez, Gheorgheni, Fogarassy-u. 19. Ugyanitt magas jutalékkal veszünk fel megbízható és tevékeny ügynököket.

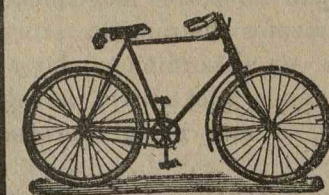

Varrógépek
kerékpárok
gramfonok
és lemezek

legolcsóbban

BOCSKOR MARGIT & Co.

Gheorgheni, jud. Ciuc.

52—13

A Székelyvidék
magyarságának
egyetlen független
napilapja

MAROS

Pártoljátok!

Szeressétek!

Ára 2 lej. Ára 2 lej.

Ha bármily modern, jó és olcsó
BUTORT 52—5

akar, ne sajnálja a fáradságot s forduljon bizalommal **Ambrus István** műasztaloshoz (Valea-Strâmbă) Tekerőpatak. Időnkint kész hálószobák is kaphatók.

Aragonit dísz tárgyak

Sándor könyvkereskedésben.

A Romfeld-féle vendéglőben
naponként frissen csapolt

BÜRGER-SÖR

és kitűnő asztali borok.

26—15

Állandó étkezés. Olcsó árak.

Lovak részére istálló.

Szives pártfogást kér **Kulesán** kezelő.

SÁNDOR ISTVÁN

szobafestő és mázoló

Gyergyószentmiklóson.

Elvállal minden szakmájába vágó munkát izléses, tartós kivitelben.

Szobafestést

a legdivatosabb mintákkal tetszés szerinti színekben a legjutányosabb árszámítás mellett vállal.

Festéküzletében

mindenfélé por- és olajfestékek minden színárnyalatban bármily mennyiségben, olajok, kencék, ecsetek, festéshez való cikkek nagy választékban, a legjutányosabb árak mellett.

Megkeresésre

szívesen szolgál mintázott árajánlattal.